

دهمین المپیاد علمی دانشجویان پزشکی سراسر کشور
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شیوه نامه حیطه فلسفه پزشکی

۱۳۹۷

تهریه و تنظیم: کمیته علمی حیطه فلسفه پزشکی دهمین المپیاد دانشجویان پزشکی کشور

مقدمه

به منظور تشویق و ترغیب دانشجویان دانشگاههای علوم پزشکی کشور به مطالعه، تحقیق و ایجاد فرصت‌های مناسب برای اعتلای فلسفه پزشکی، کشف استعدادهای برتر و نهفته دانشجویان در زمینه‌های تحلیل و نقد فلسفی مسائل مرتبط با حوزه سلامت و هدایت استعدادها در مسیر رشد و شکوفایی و ایجاد انگیزه بیشتر در استادان، مدیران و برنامه‌ریزان، برای بازنگری در برنامه‌های آموزشی و اصلاح روش‌های موجود و ایجاد جو داشت پژوهی در بین دانشجویان المپیاد سال ۹۷ در حیطه فلسفه پزشکی برگزار می‌شود.

نحوه برگزاری آزمون

آزمون در حیطه فلسفه پزشکی در دو مرحله (انفرادی و گروهی) برگزار می‌گردد و موضوع آزمون "چیستی پزشکی" می‌باشد.

- آزمون انفرادی مرحله اول (غربالگری)

مرحله اول آزمون انفرادی، یک آزمون غربالگری است که توسط مرکز سنجش آموزش پزشکی به صورت یکسان و همزمان در کلیه دانشگاههای علوم پزشکی کشور اجرا خواهد شد. برای دانشگاههای مختلف از نظر تعداد داوطلبین جهت شرکت در آزمون انفرادی مرحله غربالگری هیچ گونه محدودیتی وجود ندارد. آزمون غربالگری، همان آزمون دانش فلسفی است و هدف از این آزمون، سنجش دانش پایه فلسفه پزشکی داوطلبان است. تصحیح آزمون به صورت ماشینی (کامپیوتری) خواهد بود.

بر اساس نتایج آزمون غربالگری و با احتساب سهمیه‌های مناطق و دانشگاه‌ها در کل کشور ۹۰ نفر انتخاب خواهند شد. به منظور حداکثر سازی حضور تمامی کلان منطقه‌های آمایشی در المپیاد، در صورتی که از هر کلان منطقه حداقل یک تیم در میان برگزیدگان وجود نداشته باشد، سه نفر اول آن منطقه به عنوان تیم منتخب از منطقه معرفی خواهند شد. این ۹۰ نفر، نفرات تیم‌های شرکت کننده در مرحله گروهی را تشکیل خواهند داد.

- آزمون انفرادی مرحله دوم

بخش دوم مرحله انفرادی به صورت متمرکز در تهران برگزار خواهد گردید و کلیه نفرات برگزیده در مرحله غربالگری مجاز به شرکت در این آزمون خواهند بود. دانشجویان برگزیده (۹۰ نفر) به شکل انفرادی در آزمون تحلیل فلسفی شرکت خواهد کرد. برگزیدگان نهایی آزمون انفرادی بر حسب نمره تجمعی آزمون بخش اول و دوم انفرادی انتخاب می‌شوند و سهم آزمون غربالگری ۴۰ درصد و مرحله دوم انفرادی ۶۰ درصد از نمره نهایی است.

- آزمون گروهی مرحله اول:

یک موضوع به انتخاب کمیته علمی به کلیه تیم‌ها اعلام خواهد شد و از تیم‌های منتخب خواسته خواهد شد تا در فرست مقرر نوشتار فلسفی‌ای را بر اساس مساله اعلام شده تهیه کرده و آن را برای دبیرخانه المپیاد در ضرب‌الاجل اعلام شده ارسال کنند. نوشتارهای فلسفی ارسال شده توسط داوران بر اساس چک لیست‌های استاندارد داوری خواهد شد.

- آزمون گروهی مرحله دوم:

در بخش دوم از میان ۳۰ تیم راه یافته به مرحله نهایی، ۱۰ تیم که نمرات بالاتری کسب کرده‌اند؛ انتخاب شده و وارد آزمون مباحثه فلسفی خواهند شد

برگزیدگان نهایی آزمون تیمی بر حسب نمره تجمعی بخش اول و دوم گروهی انتخاب می‌شوند و سهم مرحله اول

۳۰ درصد و مرحله دوم ۲۰ درصد از نمره نهایی است.

مروی اجمالی بر انواع آزمونهای حیطه فلسفه پزشکی المپیاد:

معرفی آزمون‌های انفرادی

آزمون دانش فلسفی (آزمون غربالگری)

هدف این آزمون، سنجش دانش پایه فلسفه پزشکی داوطلبان است و شامل ۸۰ تا ۱۰۰ سوال چندگزینه‌ای (MCQ) و Key Feature(KF)، Extended Matching Item (True/False) صحیح/غلط Script Concordance(SC) است که پاسخنامه به صورت کامپیوتراً تصحیح می‌شود.

آزمون تحلیل فلسفی (مرحله دوم انفرادی)

در این آزمون مهارت استدلال، تحلیل و نوشتار فلسفی داوطلبان مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. آزمون شامل دو بخش تحلیل مساله (Analyze an argument) و تحلیل برهان (Analyze an issue) است.

الف-در تحلیل مساله به داوطلب مساله‌ای عرضه خواهد شد. داوطلب باید در قبال این مساله موضوعی فلسفی اتخاذ کند و سپس در دفاع از آن براهین و استدلالهای مناسب، مرتبط، روشن و بر پایه مفاهیم و داشن فلسفه پزشکی بیان کند.

نمونه سوال آزمون تحلیل مساله:

امروزه در برنامه واکسیناسیون، هر روز واکسن جدیدی اضافه می‌شود. گسترش پوشش واکسیناسیون در نهایت سبب می‌شود که گونه انسان در برابر بیماریها ضعیف شود و نتواند در برابر آنها به خوبی از خود محافظت کند.

آیا شما با این ادعا موافق هستید یا مخالف؟ بر اساس مفاهیم و چارچوبهای فلسفه پزشکی و اصول تفکر نقاد، موضع خود را به روشنی بیان کنید و در دفاع از موضع خود برهان‌های لازم را بیاورید.

ب-در تحلیل برهان، یک متن شامل مساله، مدعای نویسنده و براهین و استدلالهای او در اختیار داوطلب قرار داده می‌شود. داوطلب باید مدعای نویسنده و براهین را از نظر وضوح، دقیق و صحت مورد ارزیابی قرار دهد. اوراق توسط داوران و بر اساس چک‌لیست استاندارد تصحیح می‌شود.

نمونه سوال تحلیل برهان:

لطفاً متن زیر را با دقت بخوانید و ادعا و برهانهای آن را مشخص کنید و سپس بر اساس مفاهیم و چارچوبهای فلسفه پزشکی و اصول تفکر نقاد آن را ارزیابی نمایید.

پزشکی رایج یا مدرن دچار بحران شده است. هدف پزشکی ریشه‌کنی بیماریها بود. این هدف با کشف واکسن و آنتی بیوتیک محقق شد چرا که بسیاری از بیماریها مثل آبله ریشه کن شدند. اما در حال حاضر، هر روز بر تعداد بیماریها افزوده می‌شود و نسبت به ابتدای قرن بیستم تعداد بیماریها چند برابر شده است. بسیاری از بیماریهای مزمن هم قابل ریشه کنی نیستند. پس از آنجا که طب مدرن به هدف خود که ریشه کنی بیماریهای است نرسیده است دچار بحران شده است.

معرفی آزمون‌های گروهی

شامل دو بخش است نوشتار فلسفی و مباحثه فلسفی.

آزمون نوشتار فلسفی (Philosophical Essay) – مرحله اول گروهی

در آزمون نوشتار فلسفی از گروه‌ها خواسته خواهد شد به تحلیل و نقد مساله‌ای که در اختیار آنها قرار می‌گیرد بر اساس اصول و ساختار نوشتار فلسفی همچون تحلیل مدعای، پیش‌فرضها، براهین و استلزمات دست بزنند. این آزمون به شکل کتبی برگزار خواهد شد و داوطلبان فرصت مناسب (طبق تقویم المپیاد) برای تکمیل و ارسال آن خواهند داشت.

آزمون مباحثه فلسفی – مرحله دوم گروهی

در هر مباحثه ابتدا یک مسئله فلسفی طرح می‌شود و در هر مباحثه هر تیم هم در موضع مدافع و هم در موضع منتقد قرار خواهد گرفت. تیم مدافع در مباحثه در زمان مقرر ابتدا به ارائه بیان موضع و براهین خود می‌پردازد و سپس تیم منتقد به تحلیل موضع و براهین خواهد پرداخت و تیم مدافع پاسخ خواهد داد. داوران همه جریان مباحثه را زیر نظر دارند و بر اساس چک لیست استاندارد آن را ارزیابی می‌کنند.